

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoZm/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121202770
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4121202770.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcu: MUDr. G. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt L. č. p. XXXX/X, T., D., W. A., štátny občan W. A., zastúpený advokátskou kanceláriou: ULC Čarnogurský s.r.o., sídlo Tvarožkova 5, Bratislava, IČO: 35 975 016, proti žalovanému 1/: ACS teplo j.s.a., sídlo Družstevná 1090/86, Solčany, IČO: 51 962 802, zastúpený advokátskou kanceláriou: AG LEGAL s.r.o., sídlo Landererova 8, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 326 511, 2/ J&T BANKA, a.s., sídlo Sokolovská 700/113a, Karlín, Praha 8, Česká republika, zapísaná v Obchodnom registri vedenom Mestským súdom v Prahe, Českej republike, pod IČ: 471 15 378, zastúpený advokátskou kanceláriou: Allen & Overy Bratislava, s.r.o., sídlo Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, IČO: 35 857 897, o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného 1/ proti I. a na ňom závislému V. výroku uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 27CbZm/3/2021 - 267 z 31. marca 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd mení uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 27CbZm/3/2021 - 267 z 31. marca 2021 v I. a na ňom závislom V. výroku tak, že návrh žalobcu proti žalovanému 1/ na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva zamieťa a žalovanému 1/ voči žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

II. Odvolací súd žalovanému 1/ priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

I.
V časti napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie uznesením označeným v záhlaví rozhodol:

1.1. v I. výroku tak, že (nariadil zabezpečovacie opatrenie) zriadením záložného práva v prospech žalobcu na obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., so sídlom Družstevná 1090/86, Solčany, IČO: 35 972 360, zodpovedajúci v plnom rozsahu splatenému vkladu žalovaného 1/ vo výške 8.470.000,- eur do základného imania spoločnosti ACS Plyn s.r.o., IČO: 35 972 360, vo výške 8.470.000,- eur, na zabezpečenie pohľadávky žalobcu vo výške X.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 19722 vystavenej spoločnosťou Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, „bez protestu“ dňa 17.04.2020, na zabezpečenie pohľadávky žalobcu vo výške X.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 19723 vystavenej spoločnosťou Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, „bez protestu“ dňa 30.04.2020, na zabezpečenie pohľadávky žalobcu vo výške X.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 11314 vystavenej spoločnosťou Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, „bez protestu“ dňa 13.05.2020, na zabezpečenie pohľadávky žalobcu vo výške

X.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 14551 vystavenej spoločnosťou Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, „bez protestu“ dňa 20.05.2020, na zabezpečenie pohľadávky žalobcu vo výške X.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 17786 vystavenej spoločnosťou Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, „bez protestu“ dňa 15.11.2019, na zabezpečenie pohľadávky žalobcu vo výške X.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 19344 vystavenej spoločnosťou Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, „bez protestu“ dňa 25.02.2020, a to do právoplatného zrušenia zabezpečovacieho opatrenia,

1.2. v II. výroku tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalovanému 1/ uloží povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktorými by previedol vlastnícke právo k obchodnému podielu žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., so sídlom Družstevná 1090/86, Solčany, IČO: 35 972 360, zodpovedajúci v plnom rozsahu splatenému vkladu žalovaného 1/ vo výške 8.470.000,- eur do základného imania spoločnosti ACS Plyn s.r.o., IČO: 35 972 360, vo výške 8.470.000,- eur, a to do právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia (pozn. v dôsledku inej zrejmej nesprávnosti v uznesení nesprávne uvedené „zabezpečovacieho opatrenia“ namiesto „neodkladného opatrenia“), zamietol,

1.3. v III. výroku tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalovanému 2/ uloží povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech žalovaného 2/ na základe záložnej zmluvy z 11.08.2020 k obchodnému podielu žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., so sídlom Družstevná 1090/86, Solčany, IČO: 35 972 360, zodpovedajúci v plnom rozsahu splatenému vkladu žalovaného 1/ vo výške 8.470.000,- eur do základného imania spoločnosti ACS Plyn s.r.o., IČO: 35 972 360, vo výške 8.470.000,- eur, a to do právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia, zamietol

1.4. v IV. výroku tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalovanému 2/ ako zabezpečenému veriteľovi uloží povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov spočívajúcich v uplatňovaní práv titulom záložného práva zriadeného v prospech žalovaného 2/ na základe záložnej zmluvy z 11.08.2020 k obchodnému podielu žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., so sídlom Družstevná 1090/86, Solčany, IČO: 35 972 360, zodpovedajúci v plnom rozsahu splatenému vkladu žalovaného 1/ vo výške 8.470.000,- eur do základného imania spoločnosti ACS Plyn s.r.o., IČO: 35 972 360, vo výške 8.470.000,- eur, a to do právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia, zamietol,

1.5. v V. výroku tak, že žiadna zo strán, žalobca ani žalovaný 1/, nemá právo na náhradu trov konania,

1.6. v VI. výroku tak, že žalovanému 2/ sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Súd prvej inštancie uznesenie v I. až IV. výroku právne založil na ustanoveniach § 343, § 344, § 331, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (CSP) a v V. až VI. výroku na ustanovení § 262 ods. 1, ods. 2, § 255, § 256 ods. 1 CSP.

3. Súd prvej inštancie uznesenie v I. výroku odôvodnil tým, že dospel k záveru, že návrh žalobcu je v časti, v ktorej sa domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., dôvodný, keďže sú splnené všetky podmienky nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Žalobca osvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery a rovnako osvedčil obavu, že exekúcia bude ohrozená. Uvedený záver súd prvej inštancie bližšie odôvodnil nasledovne.

3.1. Žalobca osvedčil, že žiada zabezpečiť peňažnú pohľadávku v celkovej výške XX.XXX.XXX,- CZK, tvorenú nárokom na vyplatenie šiestich zmeniek (č. 19722 na sumu X.XXX.XXX CZK, č. 19723 na sumu X.XXX.XXX,- CZK, č. 11314 na sumu X.XXX.XXX,- CZK, č. 14551 na sumu X.XXX.XXX,- CZK, č. 17786 na sumu X.XXX.XXX,- CZK a č. 19344 na sumu X.XXX.XXX,- CZK), voči ich vystaviteľovi - dlžníkovi, ktorým je Arca Investments, a.s., a ktorý nárok si na platobnom mieste aj uplatnil, no zmenky mu neboli vyplatené. Žalobca v konaní predložil kópie týchto zmeniek. Za zmenkami stojí kauza - rámcové zmluvy uzatvorené medzi žalobcom a dlžníkom. Žalobca osvedčil dôvodnosť a trvanie svojho peňažného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Žalobca navrhoval zriadiť záložné právo na obchodnom podiele žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., IČO: 35 972 360, zodpovedajúci v plnom rozsahu

splatenému vkladu žalovaného 1/ vo výške 8.470.000,- eur do základného imania spoločnosti ACS Plyn s.r.o. vo výške 8.470.000,- eur, ktorý obchodný podiel je spôsobilým predmetom zriadenia záložného práva. Žalovaný 1/ síce nie je dlžníkom žalobcu, avšak žalobca osvedčil majetkové prepojenie dlžníka so žalovaným 1/. Dlžník žalobcu - Arca Investmetns, a.s. je jediným akcionárom spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s., ktorá je zase jediným akcionárom spoločnosti ACS teplo j.s.a., teda žalovaného 1/. Spoločnosť Arca Investments, a.s. vlastní viaceré dcérske spoločnosti ako konsolidované, o. i. spoločnosť Arca Capital Slovakia, a.s. a tiež ďalšie dcérske spoločnosti ako nekonsolidujúce, o. i. spoločnosť ACS teplo j.s.a., t. j. žalovaného 1/. Vzhľadom na osvedčené majetkové prepojenie (majetok ACS teplo j.s.a. patrí spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s. a tá patrí dlžníkovi - Arca Investments, a.s.) dospel súd prvej inštancie k záveru, že je možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie na majetok žalovaného 1/, keď nariadené zabezpečovacieho opatrenia smeruje proti osobe, proti ktorej môžu smerovať majetkové nároky žalobcu ako veriteľa pri uspokojení jeho pohľadávok.

3.2. Súd prvej inštancie ďalej skúmal dôvodnosť obavy budúceho zmarenia exekúcie. Z listín pripojených k návrhu (účtovných závierok, výročnej správy za rok 2019, výpisu z OR SR, konsolidovanej účtovnej závierky) vyplýva, že majetok dlžníka, resp. jeho dcérskych spoločností, sa v porovnaní účtovných závierok za roky 2018 a 2019 výrazne zmenšil (peňažné prostriedky, nehnuteľný majetok). Podľa účtovnej závierky za rok 2018 bol dlžník ešte v zisku vo výške XX.XXX,- eur. V roku 2018 mal na účte prostriedky vo výške XX.XXX.XXX,- eur a v roku 2019 vo výške X.XXX.XXX,- eur, čím dlžník znížil peňažné prostriedky o sumu cca X,X G. eur. Podľa účtovných závierok dcérskej spoločnosti dlžníka, Arca Capital Slovakia, a.s., za roky 2018 a 2019 vyplýva, že v roku 2018 spoločnosť požičala prepojeným účtovným jednotkám sumu XX.XXX.XXX,- eur a v roku 2019 sumu XX.XXX.XXX,- eur. Nehnuteľný majetok Arca Capital Slovakia, a.s. bol podľa účtovných závierok v roku 2018 v hodnote cca X,X G. eur a v roku 2019 už iba v hodnote XX F. eur, teda spoločnosť scudzila nehnuteľný majetok vo významnej hodnote. Na nehnuteľný majetok Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6CoCsp/35/2020 - 918 zo dňa 22. februára 2021 zároveň zriadil zabezpečovacie právo v prospech 1.173 žalobcov, rovnako tak aj k obchodným podielom a akciám. Teda v konaní bolo osvedčené, že sú realizované pôžičky prepojeným účtovným jednotkám vo výške viac ako XXX G. eur a že dlžník sa zo zisku XX.XXX,- eur dostal za jeden rok do straty G. X.XXX.XXX,- eur. Rovnako bolo osvedčené, že na obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o. bolo dňa 11.08.2020 zriadené záložné právo v prospech žalovaného 2/, t. j. po prijatí žiadosti žalobcu o vyplatenie zmeniek a zároveň v čase, kedy finančná skupina Arca Capital prezentovala svojim veriteľom, že je na tom "biznisovo" dobre a že čas poskytnutý v rámci dočasnej ochrany na základe Lex Corona využije na interný audit a plán uspokojenia veriteľov. Žalobca tiež osvedčil, že voči dcérskej spoločnosti dlžníka (Arca Capital Slovakia, a.s.) začalo dňa 17.02.2021 konkurzné konanie. Napokon dlžník sám informoval veriteľov listom zo dňa 04.01.2021, že podal žiadosť o ďalšie insolvenčné konanie na Mestskom súde v Prahe a že Arca Investments, a.s. v rámci reorganizácie predpokladá viac ako 50 %-nú návratnosť pohľadávok veriteľov. Dôvodnosť obáv o finančnú kondíciu dlžníka a jeho dcérskych spoločností žalobca osvedčoval tiež predložením medializovaných správ.

3.3. Súd prvej inštancie mal zo všetkých predložených listín a v nich uvedených skutočností za osvedčené, že dlžník, resp. jeho dcérske spoločnosti sa snažia scudziť, resp. zaťažiť svoj majetok, ktorý má väčšiu hodnotu a z ktorého by bolo možné reálne uspokojiť pohľadávku žalobcu. Žalobca tiež osvedčil, že dlžník a s ním prepojené obchodné spoločnosti (finančná skupina Arca Capital), môžu mať finančné problémy, keď nedošlo k vyplateniu zmeniek žalobcu a prebiehajú viaceré insolvenčné, resp. konkurzné konania, pričom dlžník predpokladá uspokojenie veriteľov iba vo výške cca 50 %. Zo zriadenia záložného práva na obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o. v prospech žalovaného 2/, je zároveň vysoko pravdepodobné, že majetok dlžníka (jeho dcérskej spoločnosti) môže byť v prípade výkonu záložného práva znížený ešte pred prípadne vyhláseným konkurzom, resp. exekúciou.

3.4. Je teda daná reálna obava, že kým dôjde k nútenému výkonu rozhodnutia, ktorému ešte bude musieť predchádzať judikovanie pohľadávky žalobcu, dlžník žalobcu už nemusí disponovať týmto majetkom, ako ani peniazmi získanými z predaja tohto majetku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobca osvedčil dôvodnosť návrhu, keďže osvedčil obavu, že exekúcia bude ohrozená, teda že je obava, že dlžník, a to aj prostredníctvom dcérskych spoločností, nakladá so svojím majetkom s možným úmyslom jeho zbavovania sa, a to na škodu žalobcu, keďže obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o. je významnou majetkovou hodnotou žalovaného 1/ a prostredníctvom neho aj samotného dlžníka. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia je možné odvrátiť zmarenie uspokojenia

peňažnej pohľadávky v exekučnom konaní a týmto spôsobom sa tak posilní, okrem iného, vymožitelnosť pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní.

3.5. Súd prvej inštancie zohľadňoval aj zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov žalovaného 1/, a to aj vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej sa navrhuje zriadenie zabezpečovacieho opatrenia. Pohľadávka žalobcu bez príslušenstva a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ku dňu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia predstavuje XX.XXX.XXX,- CZK (cca XXX.XXX,- eur). Z predloženého výpisu z OR SR obchodnej spoločnosti ACS Plyn s.r.o. je zrejmé, že hodnota obchodného podielu zodpovedá vkladu spoločníka (žalovaného 1/) vo výške 8.470.000,- eur. Súd v danom prípade vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že na uvedený obchodný podiel sú postupne zriaďované ďalšie záložné práva ostatných veriteľov. V konaní žalobca osvedčil túto skutočnosť predložením rozhodnutia iného súdu. Rovnako bolo potrebné vziať do úvahy, že na obchodnom podiele už v súčasnosti viazne ťarcha - záložné právo v prospech banky na zabezpečenie jej pohľadávky. S prihliadnutím na uvedené je podľa súdu prvej inštancie zachovaná zásada proporcionality a nariadením zabezpečovacieho opatrenia nevznikne zjavný nepomer medzi pohľadávkou, ktorá má byť zabezpečená a hodnotou predmetu zálohu.

4. Súd prvej inštancie uznesenie v V. výroku, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/, odôvodnil tým, že keďže žalobca bol v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči žalovanému 1/ úspešný, avšak v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1/ neúspešný, rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, že žiadna z týchto strán (t. j. žalobca ani žalovaný 1/) nemá právo na náhradu trov konania.

5. Odôvodnenie II., III., IV. a VI. výroku uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd v tomto rozhodnutí bližšie neuvádza, keďže tieto neboli predmetom odvolacieho prieskumu (či už z dôvodu ich napadnutia odvolaním alebo naplnenia podmienok rozšírenia rozsahu odvolania podľa § 380 CSP), a preto sú aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu právoplatné.

II.

Odvolanie žalovaného 1/

6. Proti I. a na ňom závislému V. výroku uvedeného uznesenia súdu prvej inštancie podal žalovaný 1/ odvolanie.

7. Žalovaný 1/ v odvolaní vymedzil v podstate nasledovné odvolacie dôvody.

7.1. Žalovaný 1/ namietal nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v danosti litispendencie, keď na Okresnom súde Topoľčany je vedené súdne konanie pod sp. zn. 5Cb/4/2021, v ktorom je daná v porovnaní s prejednanou vecou tak totožnosť strán ako aj totožnosť predmetu sporu, keďže žalobca si v ňom uplatňuje ten istý nárok vyplývajúci z totožných skutkových tvrdení.

7.2. Predmetom sporu vo veci samej (ak bude podaná žaloba) je zaplatenie pohľadávok zo zmeniek, ktoré má žalobca voči spoločnosti Arca Investments, a.s., ktorej sídlo sa nachádza v obvode Krajského súdu v Bratislave. Kauzálné príslušným na konanie vo veci samej by preto podľa § 22 písm. a) CSP bol Krajský súd v Bratislave, a tento je preto príslušný podľa doktrínálnych záverov i záverov súdnej praxe aj na konanie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Žalovaný 1/ z toho vyvodzoval nedostatok procesnej podmienky - príslušnosti súdu na konanie o návrhu žalobcu.

7.3. Napadnuté výroky uznesenia súdu prvej inštancie vychádzajú aj z nesprávneho právneho posúdenia veci, spojeného aj s nesprávnymi skutkovými zisteniami, ktoré vady spočívajú vecne v podstate v nasledovnom. Žalobca v prvom rade nemal aktívnu vecnú legitímáciu na podanie návrhu, keď neosvedčil existenciu svojich zmenečných práv predložením originálu zmenky ako cenného papiera, ale len predložením ich kópie. Súčasne, žalovaný 1/ nie je pasívne vecne legitimovaným, keďže žalobca neosvedčil existenciu akéhokoľvek hmotnoprávneho nároku voči nemu.

7.4. Zriadenie záložného práva zabezpečovacím opatrením na majetkových hodnotách inej osoby, ako tej, voči ktorej má veriteľ peňažnú pohľadávku, tak ako ho zriadil súd prvej inštancie, je podľa § 343 ods. 1 CSP nezákonné.

7.5. Žalovaný 1/ namietal, že nebola osvedčená existencia dôvodnej obavy z bezprostredného ohrozenia exekúcie na majetok žalovaného 1/. K tomu žalovaný 1/ poukázal na to, že skupinu Arca Capital, ktorá nemá ani právnu subjektivitu, nemožno zamieňať so žalovaným 1/ ani spoločnosťami Arca Investments, a.s. (voči ktorej žalobca tvrdí, že má pohľadávku), či Arca Capital Slovakia, a.s. Keďže obchodný podiel, na ktorom bolo zabezpečovacím opatrením zriadené záložné právo, nepatrí do majetku spoločnosti Arca Investments, a.s., žalobca by sa nemohol domáhať uspokojenia svojich pohľadávok exekúciou naň. Žalobca nemá so žalovaným 1/ žiadny hmotnoprávny vzťah, preto žalovaný 1/ nemohol oproti žalobcovi zvýhodniť žalovaného 2/ zriadením záložného práva v jeho prospech na obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., ktoré zriadenie pritom súvisí s historickou akvizíciou a zriadením záložného práva pôvodne ešte na základe zmluvy z 21.01.2020. Žalobca v návrhu tvrdil, že spoločnosť Arca Investments, a.s. zmarila uspokojenie pohľadávok žalobcu zo zmeniek a súd prvej inštancie sa stotožnil s týmto tvrdením, pričom však žalobca v návrhu ani len netvrdil, že by zmenky na vyplatenie predložil spoločnosti Arca Investments, a.s. ako zmenečníkovi, tak ako mu to vyplýva z čl. 1 § 38 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Bez tohto predloženia zmenky na platenie pritom nemohlo k úhrade dôjsť. Navyiac, žalovaný 1/ s poukazom na ročnú individuálnu účtovnú závierku (RIÚZ) spoločnosti Arca Investments, a.s. (na ktorej majetok by bola vedená prípadná exekúcia) poukázal na to, že hodnota jej majetku dosahuje XXX.XXX.XXX,- eur a oproti roku 2018 sa napriek zápornému hospodárskemu výsledku zvýšila o XXX.XXX,- eur. Hodnota majetku tejto spoločnosti teda jednak niekoľkonásobne prevyšuje hodnotu žalobcových pohľadávok, a preto nie je znemožnené uspokojenie jeho pohľadávok z majetku tejto spoločnosti a jednak niekoľkonásobne prevyšuje aj hodnotu ostatných dlhodobých záväzkov spoločnosti Arca Investments, a.s. Čo sa týka tvrdení o poskytovaných pôžičkách spoločnosťou Arca Investments, a.s. prepojeným finančným jednotkám za účelom ich sanácie, toto žalobca nepreukázal, keďže poskytovanie pôžičiek je formou investovania spoločnosti Arca Investments, a.s., ktorým získava úroky a tým zväčšuje majetok a navyiac tieto neboli v roku 2019 poskytnuté vo výške XXX.XXX.XXX,- eur, ale XXX.XXXX.XXX,- eur. Žalobca nepreukázal, že by spoločnosť Arca Investments uspokojovala alebo uprednostňovala spriaznené spoločnosti pred svojimi veriteľmi. Žalobca v návrhu tvrdil a súd prvej inštancie sa s tým taktiež stotožnil, že spoločnosť Arca Investments, a.s. sa zbavovala v roku 2019 majetku s poukazom na pokles finančných prostriedkov na jej bankových účtoch, pričom však v tejto súvislosti boli opomenuté ostatné položky RIÚZ spoločnosti Arca Investments, a.s. za rok 2019, pri ktorých došlo k markantnému zvýšeniu hodnôt. Žalobca nepreukázal aké konkrétne úkony mala spoločnosť Arca Investments, a.s. uskutočniť v súvislosti s finančnými prostriedkami na účtoch v roku 2019, čo bolo predmetom ich plnenia a za akú protihodnotu, avšak najmä nepreukázal, prečo by tieto úkony mali znemožňovať uspokojenie jeho pohľadávok. Čo sa týka poukazu súdu prvej inštancie na konkurzné konanie voči dcérskej spoločnosti dlžníka - spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s., tak tento skutkový záver je nesprávny, keďže z Obchodného vestníka vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4R/1/2021 bola dňa 06.04.2021 povolená reštrukturalizácia uvedenej spoločnosti, ktorá sa začala dňa 13.04.2021. Ani prípadný konkurz na majetok uvedenej spoločnosti by nemal vplyv na pohľadávky žalobcu, keďže tieto nemá voči uvedenej spoločnosti, a preto by z jej majetku neboli uspokojované, ale predmetné pohľadávky má voči spoločnosti Arca Investments, a.s. Z týchto dôvodov v danej veci nebola osvedčená existencia dôvodnej obavy z ohrozenia exekúcie na majetok žalovaného 1/ a ani nemožno uspokojenia pohľadávok žalobcu z majetku spoločnosti Arca Investments, a.s.

7.6. Žalovaný 1/ rovnako namietal, že v danej veci nebola splnená ani podmienka nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorou je primeranosť hodnoty zabezpečovanej peňažnej pohľadávky žalobcu vo vzťahu k hodnote majetku zaťaženého záložným právom, ktoré sa má zriadiť zabezpečovacím opatrením. Súd prvej inštancie v odôvodnení v časti napadnutého uznesenia pri stanovení hodnoty obchodného podielu, na ktorom navrhoval žalobca zriadiť záložné právo, určil len na základe výšky vkladu žalovaného 1/ do základného imania spoločnosti ACS Plyn s.r.o. a nie na základe jeho trhovej hodnoty, ktorá sa odvíja od hodnoty majetku celej spoločnosti ACS Plyn s.r.o., keďže obchodný podiel žalovaného 1/ predstavuje 100 %. Spoločnosť ACS Plyn s.r.o. má pritom 49 % majetkovú účasť v spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (NTS, a.s.), IČO: 36 550 604, na ktorú je pri stanovení hodnoty obchodného podielu žalovaného 1/ preto taktiež potrebné prihliadnuť. Z údajov zverejnených na portáli finstat.sk je možné určiť, že obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o. mal ku koncu roku 2020 hodnotu niekoľko G. eur (vlastný kapitál spoločnosti ACS

Plyn s.r.o. predstavoval v roku 2019 sumu XX.XXX.XXX,- eur a vlastný kapitál spoločnosti NTS, a.s. v roku 2020 sumu XX.XXX.XXX,- eur). Zabezpečenie pohľadávok žalobcu vo výške cca XXX.XXX,- eur zriadením záložného práva na uvedený obchodný podiel žalovaného 1/ je preto absolútne neprimerané a nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je v rozpore so zásadou proporcionality.

7.7. Vychádzajúc z uvedeného (body 7.3. až 7.6. odôvodnenia) súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k nesprávnemu právnemu záveru o naplnení predpokladov pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, z ktorých nie je v danej veci naplnený žiadny.

7.8. Žalovaný 1/ namietal aj nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie (a absenciu relevantného odôvodnenia v tomto smere), keď napriek nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia neuložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej. Keďže výkon záložného práva môže podľa § 343 ods. 3 CSP nastať až po tom, ako bola pohľadávka zabezpečená zabezpečovacím opatrením právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím, je vylúčené, aby zabezpečovacím opatrením bolo možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami súdneho konania, a teda aby spolu s jeho nariadením, ak je návrh na jeho nariadenie podaný pred začatím konania vo veci samej, súd neuložil žalobcovi podať žalobu vo veci samej.

7.9. Žalovaný 1/ napokon namietal nedostatočné odôvodnenie odvolaním v časti napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, majúce za následok jeho arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť.

8. Z odvolacích dôvodov vymedzených v odvolaní sa žalovaný 1/ v odvolacom návrhu domáhal, aby odvolací súd odvolaním napadnutý I. a na ňom závislý V. výrok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

II. b/

Vyjadrenie žalobcu

9. K odvolaniu žalovaného 1/ sa vyjadril žalobca. V časti odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne.

10. Žalobca v podstatnej časti podania, ktorého obsahom bolo aj vyjadrenie k odvolaniu, zopakoval dôvody podania návrhu (okrem iného) na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (ktoré nie je hospodárne opakovať) a v časti podania uviedol aj niektoré nové skutkové tvrdenia a aj za účelom ich preukázania označil aj listinné dôkazy. K tejto časti podania, ktorá už aj podľa samotného vymedzenia žalobcu nie je v skutočnosti vyjadrením k odvolaniu žalovaného 1/ (presnejšie k nim vymedzeným odvolacím dôvodom, ktorými je odvolací súd v zásade viazaný), ale podaním uvádzajúcim ďalšie, skôr neuplatnené dôvody nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, odvolací súd už na tomto mieste uvádza, že aj v odvolacom konaní o odvolaní proti uzneseniu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia je odvolacie konanie založené na princípe neúplnej apelácie, obmedzujúcej sporové strany uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie s výnimkami taxatívne stanovenými v § 366 CSP. Z uvedeného ustanovenia opakom vyplýva, že strana, ktorá odvolanie nepodala, v danej veci žalobca, nemôže už v odvolacom konaní uplatňovať prostriedky procesného útoku (ktorými sú aj skutkové tvrdenia aj návrhy na vykonanie dôkazov - § 149 CSP). Z tohto dôvodu na predmetné časti podania žalobcu nie je možné v odvolacom konaní akokoľvek prihliadať, a preto ich v zásade ani správny súd bližšie v tejto časti neuvádza. Naviac, čo sa týka tých skutočností, ktoré nastali až po vydaní uznesenia o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, tak tieto nemajú v odvolacom konaní už žiadnu relevanciu, čo vyplýva z toho, že pre zabezpečovacie opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 v nadväznosti na § 344 CSP).

11. Žalobca v rámci tej časti podania, ktorá je podľa obsahu (a aj žalobcovho označenia) vyjadrením sa k odvolaniu (resp. odvolacím dôvodom žalovaného 1/ uplatneným v odvolaní) uviedol v podstate nasledovné:

11.1. Čo sa týka namietanej prekážky litispendencie, tak táto námietka nie je dôvodná, keďže konanie v prejednávanej veci sa začalo skôr, čo vyvodzuje z toho, že v tejto veci podal návrh na Okresný súd Nitra 01.03.2021 o 18:33:35 hod. a v druhej veci návrh na Okresný súd Topoľčany 01.03.2021 o 18:40:16 hod.

11.2. K namietanej miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Nitra uviedol, že predmetom konania nie je žaloba vo veci samej, ale poskytnutie zabezpečenia nariadením zabezpečovacieho opatrenia. Nárok, ktorý žalobca žiada zabezpečiť, vyplýva zo zmienek a sídlo žalovaného 1/ je v obvode Krajského súdu v Nitre, žalobca preto podal podľa § 37 v spojení s § 13 a § 22 písm. d) CSP návrh na miestne príslušnom súde.

11.3. K namietanej neexistencii hmotnoprávneho nároku žalobcu voči žalovanému 1/ a nemožnosti nariadiť zabezpečovacie opatrenie na jeho majetok vo vzťahu k pohľadávke žalobcu voči spoločnosti Arca Investments, a.s., žalobca uviedol, že žalovaný 1/ (ktorý je majiteľom obchodného podielu v spoločnosti ACS Plyn s.r.o.) je spoločnosťou, ktorá je majetkom spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s. (keďže táto je jediným akcionárom žalovaného 1/), z ktorého môže byť uspokojená pohľadávka žalobcu, a preto je žalovaný 1/ subjektom, voči ktorému môže byť nariadené zabezpečovacie opatrenie. Nič na tom nemení to, že žalovaný 1/ je treťou osobou, keďže zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť aj voči tretím osobám, pričom navyše záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením má povahu riadneho záložného práva podľa Občianskeho zákonníka, z ktorého právnej úpravy vyplýva, že záložcom môže byť aj iná osoba ako dlžník. Predmetom záložného práva môže byť aj obchodný podiel. Žalobca má za to, že preukázal nespornú neuhradenú pohľadávku voči Arca Investments, a.s., s ktorou je žalovaný 1/ majetkovo prepojený (spoločnosť Arca Investments, a.s. je jediným akcionárom spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s.), a preto majetok žalovaného 1/ môže byť predmetom zabezpečenia. Exekúcia pohľadávky žalobcu je vzhľadom na stav spoločnosti Arca Investments, a.s., ktorej hrozí reštrukturalizácia, príp. konkurz a na jej majetok bolo začaté konkurzné konanie na Okresnom súde Bratislava I a vzhľadom na reštrukturalizačné konanie spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s., ktorej taktiež hrozí konkurz, ohrozená, žalobca si pohľadávku nemôže uspokojiť priamo z majetku spoločnosti Arca Investments, a.s., pričom žalobcovi nebolo ani dodatočne poskytnuté zabezpečenie investície na rozdiel od prepojených spoločností skupiny Arca Capital. Preto je potrebné ochrániť ohrozené právo žalobcu a zamedziť ďalšiemu ohrozeniu exekúcie vo vzťahu k majetku skupiny Arca. Skutočnosť, že exekúcia pohľadávky žalobcu voči spoločnosti Arca Investments, a.s. je ohrozená, vyplýva aj z hospodárskej informácie o tejto spoločnosti poskytnutej ratingovou agentúrou Creditreform, ktorá pri formulovaní tohto záveru vychádzala zo skutočnosti, že vo vzťahu k uvedenej spoločnosti bolo začaté konkurzné konanie, ďalej z výšky záväzkov a hodnotu aktív s tým, že objektívne posúdiť bonitu uvedenej spoločnosti vzhľadom na prebiehajúce insolvenčné konanie nemožno. Žalobca s poukazom na túto hospodársku informáciu uviedol, že z nej vyplýva aj to, že v spoločnosti Arca Investments, a.s. dochádza k výraznému prekračovaniu splatnosti faktúr.

11.4. Spoločnosť Arca Investments, a.s. nespochybňuje pohľadávku, ktorej zabezpečenia sa žalobca domáha, čo je v spojení s predložením kópie zmienek (keď na osvedčenie základných skutočností postačuje aj predloženie kópie zmienek ako dôkazu existencie právneho vzťahu) dostatočným podkladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bez spochybnovania veriteľa. Originály zmienek boli uložené na Okresnom súde Bratislava V.

11.5. Nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nemôže byť neproporcionálne, keďže zabezpečovacie opatrenie už svojim obsahom v sebe istú proporcionalitu má a navyše požiadavka proporcionality nariadeného zabezpečovacieho opatrenia z CSP nevyplýva.

11.6. CSP nevyžaduje v prípade podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia pred začatím konania podanie žaloby vo veci samej a podľa v ňom obsiahnutej právnej úpravy sa zabezpečovacie opatrenia nemusia nevyhnutne spájať s konaním vo veci samej. Súd prvej inštancie správne postupoval v danej veci v súlade s touto právnou úpravou, keď neuložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej.

11.7. Žalobca uviedol, že z uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 6CoCsp/35/2020 - 918 z 22.02.2021 proti spoločnosti Arca Capital Slovakia, a.s. a jemu predchádzajúcemu uzneseniu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 14Csp/161/2020 - 396 z 02.11.2020 vyplýva, že spoločnosť Arca Capital Slovakia, a.s. aj v roku 2020 nakladala s majetkom a prevádzala podiely v dcérskych spoločnostiach na spriaznenú spoločnosť, pričom nie je zjrejmé, či za primerané protiplnenie, alebo išlo

len o prevod za nominálnu, resp. nižšiu sumu, resp. zápočet. Preto žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol v odvolacom konaní zabezpečiť ako dôkaz jednotlivé prevodné zmluvy.

12. Z dôvodov uvedených v predmetnom podaní žalobcu, obsahujúcom okrem iného aj vyjadrenie k odvolaniu žalovaného 1/, žalobca vo vzťahu k tomuto odvolaniu navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi voči žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

III.

Odvolací prieskum

13. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) po zistení, že sú splnené procesné podmienky vecného prejednávania odvolania (§ 386 a contrario CSP), preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP, § 380 ods. 2 a contrario CSP) odvolaním napadnutý I. a na ňom závislý V. výrok uznesenia súdu prvej inštancie a po vykonaní odvolacieho prieskumu dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na ich potvrdenie ani zrušenie, a preto odvolací súd v tejto časti odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, ako to je uvedené v I. výroku tohto uznesenia.

14. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie primárne na nasledovných ustanoveniach právnych predpisov:

14.1. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14.2. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14.3. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

14.4. Podľa § 326 CSP, (1) v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (2) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

14.5. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14.6. Podľa § 22 písm. d) CSP, na konanie v sporoch týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov týkajúcich sa zmenkových protestov sú príslušné Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre.

14.7. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

14.8. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

14.9. Podľa § 37 CSP, ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

14.10. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

15. Odvolací súd sa v tejto časti najskôr vysporiada so žalovaným 1/ v odvolaní namietanými vadami týkajúcimi sa procesných podmienok - a to ním tvrdenej danosti prekážky litispencie a miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Nitra ako súdu prvej inštancie na konanie o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Čo sa týka prekážky litispencie, táto nie je v prejednávanej veci daná. Toto súdne konanie sa začalo dňa 01.03.2021 o 18:55:07 doručením návrhu žalobcu Okresnému súdu Nitra ako súdu prvej inštancie (§ 156 CSP). Z pripojeného súdneho spisu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Cob/113/2021 (v prvej inštancii vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5Cb/4/2021) odvolací súd zistil, že v tejto veci je vedené konanie medzi totožnými sporovými stranami ako v prejednávanej veci, s totožným žalobcom navrhovaným zabezpečovacím opatrením, a že toto bolo začaté dňa 01.03.2021 o 18:55:23 hod. Teda, keďže v tej istej veci začalo skôr práve konanie v prejednávanej veci (na Okresnom súde Nitra vedenom pod sp. zn. 27CbZm/3/2021), je v prejednávanej splnená negatívna procesná podmienka spočívajúca v absencii prekážky litispencie (§ 159 CSP). Uvedený odvolací dôvod žalovaného 1/ preto nie je naplnený.

16. Čo sa týka namietanej miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Nitra ako súdu prvej inštancie na konanie o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, odvolací súd poukazuje na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „NS SR“) v aktuálnej rozhodovacej činnosti (napr. uznesenie sp. zn. 4Ndob/8/2021 z 27. augusta 2021, uznesenie sp. zn. 2Ndob/10/2021 z 19. augusta 2021, uznesenie sp. zn. 3Ndob/3/2021 z 24. júna 2021) v sporoch o príslušnosť posudzoval kauzálnu a miestnu príslušnosť súdu v totožných prípadoch, akým je aj prejednaná vec, teda keď sa žalobca domáhal návrhom podaným pred začatím konania vo veci samej nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (a aj neodkladného opatrenia, hoci v prejednávanej veci sa konanie v časti o tomto návrhu žalobcu právoplatne skončilo už II., III., IV. a VI. výrokom uznesenia súdu prvej inštancie) za účelom ochrany svojej peňažnej pohľadávky zo zmenky, z ktorej dlžníkom je subjekt odlišný od subjektov, voči ktorým sa žalobca domáha nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (a aj neodkladného opatrenia). NS SR v uznesení sp. zn. 4Ndob/8/2021 z 27. augusta 2021 konštatoval, že v takýchto prípadoch je zrejme, že ide o nárok uplatnený zo zmenky, teda o určenie kauzálnej príslušnosti, ktorú je súd povinný ex offa skúmať počas celého konania (§ 40 CSP). Ustanovenie § 22 CSP (upravujúce príslušnosť v zmenkových sporoch a šekových sporoch) je pomerne široko koncipované, bez limitujúcich podmienok, vzťahujúcich sa napr. k druhu uplatnenej žaloby, stranám sporu, miestu vystavenia zmenky a podobne. Na to, aby bola daná kauzálna príslušnosť súdu podľa § 22 CSP preto postačuje, že ide o konanie v spore týkajúcom sa zmenky, šeku alebo iného cenného papiera (čo vzhľadom na vyššie uvedený záver NS SR v predmetných veciach ide). Z uvedeného uznesenia NS SR (ale aj ostatných vyššie označených uznesení NS SR) vyplýva, že v nadväznosti na zistenie, že vec spadá do rozsahu vecí, pri ktorých Civilný sporový poriadok stanovuje kauzálnu príslušnosť, sa miestna príslušnosť kauzálne príslušného súdu určí podľa ustanovení o všeobecnej miestnej príslušnosti (§ 13 a nasl. CSP) vo vzťahu k žalovaným, voči ktorým návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (a aj neodkladného opatrenia) smeruje. Odvolací súd vychádzajúc z uvedenej rozhodovacej praxe NS SR, aplikujúc ju na prejednanú vec, konštatuje, že sídlo žalovaného 1/, ktoré je relevantným kritériom pri posudzovaní všeobecného súdu žalovaného 1/, ktorým je právnická osoba (§ 13, § 15 ods. 1 CSP) sa nachádza v okrese Topoľčany, ktorý je súčasťou obvodu Krajského súdu v Nitre (§ 3 ods. 4 písm. e/ zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky v účinnom znení - ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“). Žalovaný 2/ je zahraničnou právnickou osobou (§ 21 ods. 2 veta prvá zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v účinnom znení) so sídlom v Českej republike, ktorá má podľa obchodného registra zapísanú organizačnú zložku v Slovenskej republike, ktorej umiestnenie je relevantným kritériom pri posudzovaní všeobecného súdu žalovaného 2/ ako zahraničnej právnickej osoby s umiestnenou organizačnou zložkou v Slovenskej republike (§ 13, § 15 ods. 2 CSP), so sídlom v Bratislave - Starom Meste, ktorý je súčasťou obvodu Krajského súdu v Bratislave (§ 3 ods. 1 písm. a/ zákona o sídlach a obvodoch súdov). Keďže miestne príslušných kauzálnych súdov bolo niekoľko - Okresný súd Bratislava V podľa § 22 písm. a/ CSP ako kauzálne a miestne príslušný súd vo vzťahu k žalovanému 2/ a Okresný súd Nitra podľa § 22 písm. d/ CSP ako kauzálne a miestne príslušný súd vo vzťahu k žalovanému 1/ - mohlo sa konať v danej veci na ktoromkoľvek z nich (§ 37 CSP), teda aj na Okresnom súde Nitra, na ktorý žalobca podal svoj návrh. Kauzálne a miestne príslušným súdom na konanie o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol a je preto aj Okresný súd Nitra

(podľa § 22 písm. d/ CSP). Ani odvolací dôvod žalovaného 1/ založený na tom, že v časti odvolaním napadnuté uznesenie vydal Okresný súd Nitra ako kauzálna a miestne nepríslušný súd nie je preto naplnený.

17. Odvolací súd preto aj s poukazom na uvedené, nezistiac vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok ani ex offa (§ 380 ods. 2 CSP), dospel k záveru, že na vydanie uznesenia súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutej časti boli splnené procesné podmienky.

18. Následne odvolací súd preskúmaval (viazaný odvolacími dôvodmi - § 380 ods. 1 CSP), či odvolaním napadnutá časť uznesenia súdu prvej inštancie, v ktorej súd prvej inštancie nariadeným zabezpečovacím opatrením zriadil záložné právo na obchodnom podiele žalovaného 1/, ktorý má v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., je vecne správna, pričom dospel k nasledovnému.

19. Úvodom tejto časti odvolací súd poukazuje na skutočnosti, ktoré sú podstatné z hľadiska tohto rozhodnutia. Žalobca sa návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia domáha zabezpečenia svojich peňažných pohľadávok, ktoré v návrhu (a následne aj vo vyjadrení k odvolaniu) všetky vymedzil ako pohľadávky na zaplatenie zmenkových súm z vlastných zmeniek vystavených spoločnosťou Arca Investments, a.s., „bez protestu“, v celkovej výške XX.XXX.XXX,- CZK s príslušenstvom (bližšie identifikované v návrhu). Žalobca podal návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia pred začatím konania vo veci samej, t. j. predtým, akoby podal žalobu o zaplatenie uvedených pohľadávok voči svojmu dlžníkovi, ktorým má byť spoločnosť Arca Investments, a.s.

20. Inštitút zabezpečovacieho opatrenia je jedným z prostriedkov procesného zabezpečenia, upraveného spolu s neodkladným opatrením v prvom diely tretej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku, konkrétne v § 343 až § 344 CSP, pričom vlastná právna úprava tohto inštitútu je obsiahnutá len v § 343 CSP s tým, že na základe odkazujúcej normy obsiahnutej v § 344 CSP sa v rozsahu, v ktorom inštitút zabezpečovacieho opatrenia nie je upravený v § 343 CSP, naň použijú primerane ustanovenia o neodkladnom opatrení.

21. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Zabezpečovacie opatrenie môže súd nariadiť pred začatím konania, v priebehu konania, ako aj po jeho skončení (§ 344 v spojení s § 324 ods. 1 CSP) (totožný účel uvedeného inštitútu bol identifikovaný aj v civilnoprocesnej doktríne - napr. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016 - ďalej aj len „Veľký komentár k CSP“ - § 343, zopakovaný aj pri § 324).

22. Podmienky nariadenia zabezpečovacieho opatrenia Civilný sporový poriadok vymedzuje v § 343 ods. 1 CSP, pričom tieto sú nasledovné: a) zabezpečovacie opatrenie možno zriadiť len na návrh a z toho vyplývajúce uplatňovanie dispozičnej zásady v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, b) spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty dlžníka, c) zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku, d) existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Tieto podmienky nariadenia zabezpečovacieho opatrenia sú kumulatívne, čo znamená, že ak čo i len jedna z nich nie je splnená, nemožno návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovieť a návrh na jeho nariadenie musí byť zamietnutý (§ 344 v spojení s § 328 ods. 1 CSP). Zo zásady hospodárnosti (čl. 17 CSP) súčasne v tejto súvislosti vyplýva, že ak súd dospeje k záveru, že čo i len jedna z týchto podmienok nie je splnená, je nevhodné sa zaoberať tým, či sú splnené ostatné, pretože ani ak by boli, nemohlo by to už viesť k inému rozhodnutiu.

23. V prejednávanej veci sa aj z dôvodu hospodárnosti konania odvolací súd v súhrne zameria najskôr na to, či v prejednávanej veci boli splnené prvé dve z uvedených podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (podmienky pod písm. a/ a b/ v bode 22. odôvodnenia).

24. Čo sa týka prvej z podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, spočívajúcej v uplatnení dispozičnej zásady v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (podmienka ad

a/), tak z tejto podľa § 344 v spojení s § 326 ods. 1 CSP vyplýva, že navrhovateľ musí v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má v konaní poskytnúť ochrana. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia. Nebude možné zasiahnuť do majetkových práv subjektu, hoci len zriadením sudcovského záložného práva v prípade, ak základ nároku nie je minimálne osvedčený. Súd je túto skutočnosť povinný vyhodnotiť s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu.

25. Čo sa týka druhej z podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, spočívajúcej v spôsobilosti predmetu záložného práva (podmienka ad b/), tak Civilný sporový poriadok v § 343 ods. 1 explicitne ustanovuje, že zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo len na tých veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách, ktoré patria navrhovateľovmu dlžníkovi. Tento výklad nielenže vyplýva z normatívneho znenia podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, obsiahnutého v § 343 ods. 1 CSP (a ktorý je zámerne odlišný od úpravy inštitútu neodkladného opatrenia, ktoré podľa návätia § 325 ods. 2 CSP možno nariadiť aj vo vzťahu k strane, ktorou sa aj v civilnoprocесnej doktríne rozumie aj iný subjekt od toho, s ktorým je navrhovateľ neodkladného opatrenia v hmotnoprávnom vzťahu, aj keď aj to len za splnenia špecifickej podmienky, že neodkladným opatrením ukladaná povinnosť tretej strane môže mať len povahu nevyhnutnej súčinnosti vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej), ale aj z teleologického výkladu inštitútu zabezpečovacieho opatrenia, uvedeného odvolacím súdom už vyššie (bod 21. odôvodnenia).

26. Podporne možno uviesť, že v súlade s uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, vyplývajúceho nielen z gramatického, ale aj teleologického výkladu ustanovenia § 343 ods. 1 CSP, sú aj závery civilnoprocесnej doktríny. Z tejto odvolací súd osobitne poukazuje na Veľký komentár k CSP, konkrétne na časť komentára k § 324 CSP, predmetom ktorej je analýza subsidiarity neodkladného opatrenia vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu. V rámci tejto časti komentára je konštatovaný záver, že jedným z dôvodov, ktoré bránia nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia je spravidla situácia, keď dlžník nie je vlastníkom veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty, na ktorej by bolo možné efektívne zriadiť záložné právo. Vyššie uvedený výklad odvolacieho súdu je tak v plnom súlade aj s doktrinálnym výkladom relevantných ustanovení. K podpornému použitiu aj doktrinálneho výkladu odvolací súd uvádza, že hoci doktrína nie je formálnym prameňom práva, bol povinný quid iuris vziať do úvahy aj tento výklad, keďže aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva pre všeobecné súdy požiadavka takého výkladu použitej právnej normy, ktorý nie je urobený inter alia v inom, než v právnom myslení (t. j. právnej doktríny) konsenzuálne akceptovanom význame (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 108/2014 zo 07.05.2014, nález sp. zn. I. ÚS 87/2014 z 10.09.2014, z aktuálnych napr. nález sp. zn. IV. ÚS 651/2020 z 15.12.2020, ktoré v uvedenom rozsahu obsahovo vychádzajúce z rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky - napr. nález sp. zn. III. ÚS 351/04 z 24.11.2004).

27. Vychádzajúc z uvedeného, zriadiť záložné právo nariadením zabezpečovacieho opatrenia možno len na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka z hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého má navrhovateľ nariadenia zabezpečovacieho opatrenia nárok na zaplatenie peňažnej pohľadávky (procесnej ochrany ktorého nároku sa navrhovateľ svojim návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia domáha), ktorej vznik a trvanie opísal v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a ktorú aj dôkazmi osvedčil.

28. Keďže v prejednávanej veci žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia opísal peňažné pohľadávky, ktorých procесnej ochrany sa svojim návrhom domáha tak, že tieto má titulom nevyplatených zmenkových súm z vlastných zmeniek „bez protestu“ vystavených spoločnosťou Arca Investments, a.s., voči tejto spoločnosti ako dlžníkovi (bez toho, aby odvolací súd skúmal, či ich v konaní riadne osvedčil, keďže z nižšie uvedených dôvodov by to bolo nadbytočné), mohol sa zriadenia záložného práva nariadením zabezpečovacieho opatrenia domáhať len na veci, práva alebo iné majetkové hodnoty, ktorých vlastníkom alebo majiteľom je jeho dlžník - t. j. spoločnosť Arca Investments, a.s.

29. Žalobca sa však návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nedomáhal zriadenia záložného práva na majetok svojho dlžníka - spoločnosti Arca Investments, a.s., ale domáhal sa

zriadenia záložného práva na majetok žalovaného 1/ (t. j. spoločnosti ACS teplo j.s.a.), a to konkrétne na obchodný podiel, ktorého je žalovaný 1/ majiteľom v spoločnosti ACS Plyn s.r.o.

30. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že spoločnosť Arca Investments, a.s. (vo vzťahu ku ktorej žalobca tvrdí, že je dlžníkom jeho peňažných pohľadávok, ktorých ochrany sa domáhal návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia) je samostatným subjektom práva s plnou právnou subjektivitou rovnako tak, ako je takýmto subjektom aj žalovaný 1/. Žalobca netvrdí (a o to viac ani neosvedčil), že by dlžníkom z jeho peňažných pohľadávok bol žalovaný 1/. Len preto, že medzi žalovaným 1/ a spoločnosťou Arca Investments, a.s. je určité majetkové prepojenie, aj to len nepriamo, sa súkromnoprávne dlhy spoločnosti Arca Investments, a.s. zo zákona nepričítavajú žalovanému 1/ a tento tak nie je dlžníkom zo žalobcom identifikovaných nárokov na zaplatenie svojich peňažných pohľadávok, ktoré má mať voči spoločnosti Arca Investments, a.s. a ani za ne žiadnym spôsobom nezodpovedá.

31. Teda, v prejednávanej veci nebola splnená jedna z podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorou je domáhanie sa zriadenia záložného práva nariadením zabezpečovacieho opatrenia na spôsobilom predmete záložného práva, ktorým sú len také veci, práva alebo iné majetkové hodnoty, ktoré vlastní alebo ktorých majiteľom je dlžník z hmotnoprávneho vzťahu, obsahom ktorého je peňažná pohľadávka navrhovateľa, ktorej sa má poskytnúť nariadením zabezpečovacieho opatrenia procesná ochrana.

32. Keďže nesplnenie čo i len jednej z kumulatívnych podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia stanovenej v § 343 ods. 1 CSP má za následok zamietnutie návrhu na jeho nariadenie podľa § 344 v spojení s § 328 ods. 1 CSP, je už bez právneho významu sa v danej veci zaoberať tým, či ostatné podmienky nariadenia zabezpečovacieho opatrenia boli naplnené. Tým stratil právnou relevanciu aj návrh žalobcu na vykonanie dôkazu listinami o prevodoch majetku vykonaných spoločnosťou Arca Capital Slovakia, a.s. v roku 2020 (bod 11.7. odôvodnenia), keďže tieto sa mali vzťahovať na preukázanie naplnenia práve ďalšej z podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ku skúmaniu naplnenia ktorej, ako odvolací súd z dôvodov už uvedených, ani nepristúpil.

33. Žalovaný 1/ preto dôvodne v odvolaní namietal, že keďže nie je dlžníkom žalobcu a nie je medzi nimi hmotnoprávny vzťah, ktorého ochrany sa žalobca navrhovaným nariadením zabezpečovacieho opatrenia domáha, nemožno na jeho majetok zabezpečovacím opatrením zriadiť záložné právo. Keď preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že všetky kumulatívne stanovené podmienky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sú v danej veci splnené, vec nesprávne právne posúdil.

34. Keďže neboli naplnené dôvody na potvrdenia odvolaním napadnutej časti uznesenia súdu prvej inštancie ani na jej zrušenie, odvolací súd podľa § 388 CSP v danej časti (t. j. v I. výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia a v na ňom závislom V. výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/) uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh žalobcu proti žalovanému 1/ na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva zamietol (podľa § 344 v spojení s § 328 ods. 1 CSP) a žalovanému 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie nepriznal (podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP), hoci mal v konaní plný úspech (keď návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči nemu bol právoplatne zamietnutý II. výrokom uznesenia súdu prvej inštancie, nenapadnutý odvolaním a keď návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči nemu bol zamietnutý týmto zmeňujúcim uznesením odvolacieho súdu), keďže mu v konaní na súde prvej inštancie žiadne trovy konania nevznikli.

35. Čo sa týka trov konania, zostávalo ešte rozhodnúť o nároku na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže mal žalovaný 1/ voči žalobcovi v odvolacom konaní úspech v plnom rozsahu (keď žalovaný 1/ dosiahol v odvolacom konaní zmenu uznesenia súdu prvej inštancie v plnom rozsahu vo svoj prospech), odvolací súd mu podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP v II. výroku tohto uznesenia priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie obsadený vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým sa konanie (v časti, v ktorej nebolo právoplatne skončené už odvolaním nenapadnutými výrokmi uznesenia súdu prvej inštancie) končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP, § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch).

36. Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je dovolanie prípustné iba z dôvodov podľa § 420 CSP (§ 419 - § 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.